

BIJLAGE.

De drie geuzenliedjes:

I

EEN NIEU LIEDEKEN

op die wijze van duijren.

O, Godt van Hemelrijcke
Wilt U oogen nederwaerts slaen
Op u kinderen al gelijcke
Die met druck noch sijn belaeen.
Al somen nu siet inder werelt dit is clær
Van groot oproer en tweedracht voorwaar
Men siet daechgelicx voor ons oogen
Niemant wil hem tot duechden poghen.

Alsoot nu cortelinghe is gebleken
All in dat Vlaenderen lant
Ho der ses vaendel guesknechten sijn gestreken
Om de stad van Valecijn te doen onderstant
Dat verhoorde mijn (heer) van Rijsseghom
Ende hij heetse wellecome certeiijn
Hij voerdese binnen sijn heerlichhede
Die knechten waren nu wel te vreden.

Hij vraechde als Judas dede
Alsoot aen hem bleeck voorwaer
Een bode sant hij na Rijssele binnen der stede
Dat de heeren hen ruiters en knechten
soude senden aldaer
Ende sij hadden gescut al op de wagens gebracht
Twelc Rijssegom niet hadde vernomen
Ende hieten Barlemont mit sijn ruijters
ende knechten welgecomen.

Also de guesen dit vernamen
Dat se waren al inden strijdt
En dat mijn (heer) van Barlemont angeren quamen
En brachten ruijter en voetknechten mijt
Sij hebben haest haer geschut nadergestelt
En sij schoeten cloeck al in dat velt
De ruijters begonden te duchten
Men sach de stucken vliegen in de luch(t)en.

De trompetten sloegen alarme
De trommel maecte daer geclanck
Twelck duijrdede voor menich iandarme
Meer als vier uren lanck.
De guesen weecken te rugghe claer
Totdat se quamen in de bosschage eenpaer
Men sach de vendels daer vliegen al voren
Men rieper slaet doot twas quaet om horen.

Wel 4 h (d) uijsent van beijde sijden
Zijn daer verslaeghen doot
Mijn (heer) van Barlemont lieter oock zijn leven
Mit 3 hondert paerde ruiters ic segt u bloot
Dit is nu den loon de heeft ontfaen
Ende sij wilden niet de offerhande voorstaen
God wil hem de sonden vergeven
Dat wij altsamen eendrachtich moegen leven.

Also men sach sonder sneeven
Binnen Doornick voorwaer
Hoe zij de borgers benomen tleeven
Omdat se Gods woort belijden eenpaer
En wilt oec vromelick blijven staen
Dat harnas Gods wilt trecken aen
Op U hoeft set sonder mijden
den helm der salicheijt.

Met David en wilt niet vresen
Voor hondert duijsent man
Heeft God u wtgelesen
Niemant u letten en can
Dit coemt nu om onse sonden voorwaer
die wij noch dagelicx doen tis claer
Met dobbelen, tuijsschen ende dootslagen
Daerom coemt ons nu de Here plaghen.

tGemeen welvaert is wech geweecken
De coopmenschap ende neringe zijn wij al quijt
Elck minsche is nu vol boosheijt gesteken
Daertoe vol haet ende nijt,
Alsomen noch dagelicx wel hoort
Den eenen broeder slaet den ander doot
So ghij nu siet aen alle zijden
Meer als hondert gelooven op dese tijden.

Den Prince God onsen vadere
Die altijd cijn volck bewaert
Ons troost en druck ontladere
So ons de schriftuijre verclaert
En laet ons aenroepen den Here altijd
Dat hij wil vrede senden int rijk
En laet ons voor den coninck leden
Dat hij sijn landen wil stellen in vreden.

II

EEN NIEU LIET
OP DE WIJSE VAN DEN ANTECHRIST.

Wie wil hooren een nieuw liet
Wat daer int jaer van soevenende sestich is geschiet
Hooft toe ick salt u singen
Van veel heerschoppen hoort na mijn bediet
Sij sijn in Hollant te schepe gejaen
Om na Emden te trecken hoort mijn vermaen
Voor Harlingen sijn sij gecomen.
Ses kerveels mit knechten gelaen
Die hebbent soe haest vernomen
Doen de Graef van Megen te Amstelredam binnen quam
De goesen dit so haest vernam
Van Amsterdam zijn sij gewecken
Sij togen na Meemlick (Medemblick) al binnen der stadt
Aldaer sijn sij gestreken.
Die goesen waren in groter noot
Daer sijn der veel gebracht ter doot
Int water zijn sij verdroncken
En is dat niet lijdén groot.
God wil haer herte ontfoncken.

De schipper heeft hier nu op verdacht
Hij heftse te Harlingen int sant gebracht
Daer hebben sij lange gelegen
Mijn heer van Arenborch quam met groter macht
Aldaer sijn sij gecregen

Het geschiede op een maendach
Dat men Arenborchs vaendele vlieden sach
Te Harlingen op den haven
Al waren de goesen noch so sterck
Wij willen se veriaegen
De scipper vant schip heeft haer verraen
Hondert en vijf zijn daer gevaen
Soo alst is geblecken
Sij worden te Harlingen gebracht
De boijen mosten sij slepen.

Doen sij te Harlingen binnen quam
Daer stont so menich wijf ende man
Sij beclagen haer allen soo seere
O, rijck Godt hoe wil ons dit vergaen
Dat weet ghij Godt den Heere
Mijn heer van Arenborch wel genant
Hij was stathouder over Vrieslant
Gesellen wat hebt ghij misdaen
Ghij hebt tegen Coninges placacet gedaent
Dat sal kosten u leven.
Wi hebben tegen conincx placacet nie gedaen
Maer om de inquisitie tegen te staen
Om te beschermen de onnoselen haer leven
Daer toe hadden wij ons bereijt
Daer toe hadden wij ons begeven.

Sij sijn na dat blochuijs gebracht
Daer toe alle so seer besocht
Haer gelt ende geweer benomen
Sij spraken Stathouder weest wel gemoet
Het sal u niet wel vromen.
Batenburchs sonen worden wech gesandt
Mi twee heerschoppen wt Vrieslant
Op dat huis te Vilvoort zijn sij gelegen
Sij sullen wel wederom comen
Mogen sij anders leven
De ons dit nieu liet eerst sanck
Dat was een lantsknecht wt Brabant
Hij heft dat so wel gesongen
Hi heft te Harlingen gevangen gewest
Den dans is hij ontsprongen

Loff Prijsdense God in ewicheijt
Wij bidden door U Maijsteijt
Wilt ons genade geven
Op dat wij moegen zijn bereijt
Na U woorden te leven
Tgemeen welvaert is wech gewecken
De coopmenschap ende neringe zijn wij al quijt
Elck minsche is nu vol boosheijt gesteken
Daertoe vol haet ende nijt
Alsomen noch dagelicx wel hoort
Den eenen broeder slaet den ander doot
So ghij nu siet aan alle zijden
Meer als hondert gelooven op dese tijden.

Den prince God onsen vadere
Die altijd sijn volck bewaert
Ons troost en druck ontladere
So ons de schriftuijre verclaert
en laet ons aenroepen den Here altijd
Dat hij wil vrede senden int rijk
En laet ons voor den coninck leden
Dat hij sijn landen wil stellen in vreden.

III

EEN NIEU LIEDEKEN OP DIE WIJSE VADER ONSE IN HEMELRIJCK.

Hoort toe ghij minschen groot en cleijn
De Christus soect mit herten reijn
Hoe dat de werlt is verblent
Alsomen siet oock omtrent
Den mensch stelt hem tondegen aen
Seer weijnich op Gods wegen gaen.

De een de hout hete mit Calvijn
Die ander wil een luijter zijn
De derde blijft noch een papist
Die vierde is een mennonist
Sij zijn certeijn al heel gedeelt
Want haer geloof noch seer veel scheelt

Christus de is voor u gecruijst
Hoe sij dij dan soo onbesuijst
Dat ghij een ander kiest dan hem
Leeft na zij (n) woort, anhoort zijn stem
En keert U doch van alle quaet
Dat dunct mij te zijn den besten raet.

Deen roept seer luijt vive le ge(u)s
Mit woorden lieren (?) gloriues
Dander vivele cardiaen
Mit woorden bitter als regael
Dit schiet niet sonder groot partij
Men merct daer oock geen Christen bij.

Men slaet, men vecht alom dit woort
Het maect veel twist en oock discoort
Niet alleen hier maer overal
Alsomen luet hoort dit verhal
Het is schier hoveren cabbeliaus
Het mocht wel dien tot veel raus.

tGelove is een gaef van Godt
Hoe is de mins dan al dus sodt
Dat hijt in dwingen wil mit cracht
Hoe veel zijnder ter doot gebracht
Al mit het water swaert en vier
Dit oock is geen christen manier.

Al maect de minsch veel mont gevaer
Zijn reden is een vont niet waer
Hij blijft vol bosheijt en bedroch
Dies machmen nu wel seggen Och
Dat hij al op een ander siet
Zijn eigen fauten en merct hij niet.

Ghij so Paulus heeft ghebrieft
Malander schuldich niet dan liefst
Noch spreect Christus gebenedijt
Daeran bekentmen taldertijt
Dat ghij mijn lieve iongers bint
Als ghij malcander recht bemint.

De Vader sprack mit woorden schon
Dit is mijn liefste beminde soon
Daer in ick hebbe behagen groet
De al ons smert ons plagen boet
Hooft hem alleen hij leert u best
Betrouwt op hem int eerst int lest.

Bidt dat dees prins sterck u geloof
Ick weet hij sal niet wesen doof
So veer als ghij op hem betrouwt
Hij sal verhooren ionck en out
Duecht volstandich altijc blijft
Also Gods woort ons claer beschrijft.

FINIS.

S. Elte.